

MUSIIKKIKOULU AINOLA TALVIO KY

TAITEEN PERUSOPETUKSEN

YLEISEN OPPIMÄÄRÄN

OPETUSSUUNNITELMA 2018

Koulun nimi ja yhteystiedot:
Musiikkikoulu Ainola Talvio Ky
Talinkorventie 9 A 4
20320 TURKU
<http://www.musiikkikouluainolatalvio.fi/>
Toimipiste:
Brahenskatu 7 C 52
20100 Turku

Sisällys

1 TOIMINTA-AJATUS.....	3
2 ARVOT.....	3
3 YLEISET TAVOITTEET	4
4 OPPIMISKÄSITYS	4
5 OPPIMISYMPÄRISTÖ.....	4
6 TOIMINTAKULTTUURI JA TYÖTAVAT	5
7 OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS.....	5
8 OPINTOKOKONAISUUDET	6
8.1 YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET	6
8.1.1 Instrumenttitaidot 1 ja 2 (75+75 tuntia)	6
8.1.2 Yhteismusisointi 1 (50 tuntia)	7
8.1.3 Musiikin hahmottaminen 1 ja 2 (50 + 50 tuntia)	7
8.2 TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET	8
8.2.1 Instrumenttitaidot 3, 4 ja 5 (75+75+50 tuntia)	8
8.2.2 Yhteismusisointi 2 ja 3 (50+50 tuntia).....	9
8.2.3 Musiikin hahmottaminen 3, 4, 5 ja 6 (25+25+25+25 tuntia)	9
8.2.4 Luovat taidot 1,2,3,4 ja 5 (25+25+25+25 + 25-50 tuntia)	10
8.3 VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS.....	11
8.4 AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS	12
8.5. KESÄLEIRI	12
9 OPPIMISEN ARVIOINTI JA ARVIOINNIN KOHTEET	13
10 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN	13
11 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	13
12 OPPILAAXI OTTAMINEN.....	13
13 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA.....	14
14 TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT	14
14.1 Päätötodistus	14
14.2 Osallistumistodistus	14
15 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	14

1 TOIMINTA-AJATUS

Musiikkikoulu Ainola Talvio on ensisijaisesti pianon ja kosketinsoittimien opetukseen suuntautunut musiikkikoulu, jossa annetaan musiikin taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Opetusta annetaan niin klassisessa kuin rytmimusiikissakin. Pianon ja kosketinsoittimien lisäksi koulussa annetaan laulun, kitaran, sähkökitaran, bassokitaran ja resurssien mukaan muidenkin soittimien opetusta. Varhaisiän musiikinopetuksessa käytetään kanteletta ja nokkahuilua. Opetus on ensisijaisesti suunnattu lapsille ja nuorille. Koulu järjestää myös varhaisiän opetusta sekä opetusta aikuisille.

Opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetukseen (813/1998) sekä opetushallituksen 20.9.2017 päättämiin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin. Näiden perusteiden mukaan laadittu Musiikkikoulu Ainola Talvion opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2018 lukien. Ennen 1.8.2018 aloittaneet oppilaat voivat suorittaa opintojaan aikaisempaa opetussuunnitelmaa noudattaen enintään 31.7.2021 saakka.

Musiikkikoulu Ainola Talvio tarjoaa harrastusmahdollisuuden, joka luo perustan emotionaaliselle, eettiselle ja esteettiselle kasvulle. Opetus on tasolta toiselle etenevää musiikin opetusta, joka tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia opiskella pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään musiikkisuhteen kehittymistä ja elinikäistä musiikin harrastamista. Opetus kehittää musiikkialalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Musiikkikoulu Ainola Talvio rakentaa kestävästä tulevaisuudesta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnöllä. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä ja vahvistavat oppilaan identiteetin rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

2 ARVOT

Musiikkikoulu Ainola Talvio kunnioittaa ihmisoikeuksia, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja kulttuurien moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Opetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Musiikkikoulu Ainola Talviolle keskeisiä arvoja ovat:

Oppilaskeskeisyys: opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tuetaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Opiskelussa on keskeistä musiikin tekeminen ja kokeminen sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita musiikkia persoonallisesti yksilönä ja ryhmässä.

Pitkäjänteisyys: opetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetusta.

Avoimuus: opetus on kaikille avointa. Opiskelemaan otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Vuorovaikutteisuus: opiskeluympäristössä arvostetaan vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaitoja, joustavuutta ja luottamuksellista kykyä ottaa muut huomioon.

3 YLEISET TAVOITTEET

Musiikkikoulu Ainola Talvio antaa oppilaalle valmiudet edetä opinnoissaan yksilöllisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Oppilasta ohjataan pitkäjänteiseen ja määrätietoiseen työskentelyyn sekä rakentamaan toimintaan niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenäkin. Tavoitteena on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja syventymiselle sekä aktiiviselle ja elinikäiselle musiikin harrastamiselle.

Opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia musiikin tekemiseen ja kokemiseen sekä musiikista nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisenä tavoitteena on oppimisen ilo sekä opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä musiikkia.

Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan musiikkiin myös historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

4 OPPIMISKÄSITYS

Oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurinen, yhteisöllinen osallisuus. Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti sekä edistää oppilaan hyvinvointia. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Musiikkikoulu Ainola Talvion oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Työtävät ohjaavat oppilasta arvostamaan vuorovaikutteisuutta ja työn tuloksia. Opiskelu on tavoitteellista työskentelyä opettajan ja oppilaan vuorovaikutuksessa, ryhmässä ja itsenäisesti. Oppimisessa lähtökohtana on tutkiva ja toiminnallinen lähestymistapa. Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa.

5 OPPIMISYMPÄRISTÖ

Musiikkikoulu Ainola Talvion opetustilat sijaitsevat Turun keskustassa. Opetustiloina on kolme luokkaa, 24m² ryhmäopetukseen, 2 x 12 m² henkilökohtaiseen ja pariopetukseen.

Varustelu:

- piano, sähköpiano tai syntetisaattori joka luokassa
- rytmisoittimet musiikkileikkikoululaisille
- soitinvalmennusryhmille kanteleet, nokkahuilut, kellopelit, laatat
- tarpeelliset äänentoisto, atk- ja av-välineet

Musiikkikoulu Ainola Talvio on järjestänyt vuodesta 1991 alkaen yhteisöopetusta ja taiteiden välisyyden keskittävän kesäleirin. Vuodesta 2004 alkaen leiri on järjestetty täysihoitola Kanniston kotieläintilalla. Leiri on varusteltu ryhmäsoiton edellyttämin soittimin ja välinein sekä taiteiden välisyyden edellyttämillä varusteluilla ja lisähenkilöstöllä.

Opiskeluympäristö on fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen ja ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Musiikkikoulu Ainola Talvion tilat kaupunkikeskustassa ja kesäleiri kotieläintilalla täydentävät toisiaan tarjoten oppilaalle monipuolisen oppimisympäristön.

6 TOIMINTAKULTTUURI JA TYÖTAVAT

Musiikkikoulu Ainola Talvion toimintakulttuurin lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Tämä merkitsee aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta.

Työtapoina ovat yksilö-, pari- ja ryhmäopetus sekä oppilaan ohjattu ja itsenäinen työskentely. Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat musiikin yleisen oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja opiskeluympäristöt sallivat monipuolisen työskentelyn sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa.

Erytystä huomiota kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat tilaisuuksia kehittää yhteismusisoinnin taitojaan. Työtapojen valinnalla voidaan vahvistaa myös oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Työskentelyssä hyödynnetään teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

7 OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Musiikkikoulu Ainola Talvio tarjoaa yhteisten ja teemaopintojen lisäksi varhaisiän musiikkikasvatusta.

Yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu ja musiikin hahmotuskyvyn kehittäminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen syventäminen ja kehittäminen edelleen.

Musiikkikoulu Ainola Talviolla lukuvuoden pituus on 34 viikkoa. Yleisen oppimäärän opiskelun kestoa ei ole rajoitettu. Oppimäärä on suoritettavissa 5-10 vuoden aikana oppilaan opiskelutahdista riippuen. Muualla suoritettut opinnot ja muilta taiteenaloiltakin kerätyt opintokokonaisuudet lyhentävät päättötodistuksen opiskeluaikaa.

8 OPINTOKOKONAISUUDET

Musiikin taiteen perusopetuksen tavoitealueet ovat opetussuunnitelman perusteiden mukaan: soittaminen/laulaminen, esittäminen ja ilmaiseminen, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä taiteiden välinen osaaminen. Musiikkikoulu Ainola Talviossa nämä tavoitealueet toteutuvat instrumenttitaitojen, yhteismusisoinnin, musiikin hahmottamisen ja luovien taitojen opetuksessa. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Instrumenttitaitojen ja musiikin hahmottamisen opintokokonaisuuksissa käsitellään etupäässä teknisiä valmiuksia, joita oppilaalla tulisi olla. Yhteismusisointi ja luovat taidot tuovat käytännön näkökulman: kuinka nuottikuvasta syntyy musiikkia, miten valmistaudumme konserttiin, valmistamme esityksen.

8.1 YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Yhteisten opintojen (laajuus 300 tuntia) keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu ja musiikin hahmotuskyvyn kehittäminen. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen ja kuunnellen.

Yhteiset opinnot (300 tuntia) muodostuvat seuraavista, luvuissa 8.1.1-8.1.3 esitetyistä opintokokonaisuuksista.

8.1.1 Instrumenttitaidot 1 ja 2 (75+75 tuntia)

Instrumenttitaitojen opetusta annetaan seuraavissa soittimissa: piano, sähköiset kosketinsoittimet, pop-jazz -laulu, bassokitara, kitara, sähkökitara. Resurssien ja kysynnän mukaan tarjotaan muidenkin soittimien opetusta. Instrumenttitaidoissa sovelletaan tasolta toiselle eteneviä Opetushallituksen rahoittaman Rakentava palaute –hankkeen taitotauluja ja rytmimusiikkisuuntautuneemmassa vaihtoehdossa Pop ja jazz konservatorion perusopetuksen materiaaleja.

Instrumenttitaidot 1 (75 tuntia)

Tavoitteet:

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti

Sisällöt: soittimeen tutustuminen, ergonominen soittoasento, soittotekniikka, lämmittely, harjoittelu, kuulonvarainen soitto, nuotinluvun perusteet, ohjelmiston harjoittelu

Instrumenttitaidot 2 (75 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen, lukemiseen
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti

Sisällöt: ergonominen soittoasento, soittotekniikka, kuulonvarainen soitto, nuotinluvun kehittäminen, ohjelmiston opiskelu, liikkeen koordinoinnin kehittäminen, oma-aloitteisuus harjoittelussa ja ohjelmiston valinnassa

8.1.2 Yhteismusisointi 1 (50 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia

Sisällöt: yhteismusisointiin valmentava pariopetus, ryhmäopetus ja yhteismusisointi. Musiikkikoulu Ainola Talviossa yhteismusisointi tarkoittaa ensisijaisesti pianon ja kosketinsoittimien, mutta myös laulun, kitaran, basson tai muun soittimen soittoa kahden tai useamman soittajan ryhmässä tai nelikätistä soittoa. Yhteismusisointiin voi liittyä musiikkitekniikan keinoin räätälöidyt taustat. Kuoro, lauluyhtye sekä taiteiden välinen ja musiikkikulttuureja yhdistävä työskentely on yhteismusisoinnissa mahdollista. Musiikkikoulu Ainola Talvio järjestää lukuvuoden aikana erilaisia pienimuotoisia konsertteja. Kauden päätökseksi voidaan järjestetää isompia konsertteja koulun tilojen ulkopuolella.

8.1.3 Musiikin hahmottaminen 1 ja 2 (50 + 50 tuntia)

Musiikin hahmottaminen 1 (50 tuntia):

Tavoitteet:

- kehittää nuotinluku- ja teoriataitoja sekä teoriataitojen yhdistämistä käytäntöön
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia

Sisällöt: tasolta toiselle etenevä musiikin teorian opiskelu soittotunnin yhteydessä; keskeiset ilmiöt kuten sävelnimet, aika-arvot, tahtilajit, sävellajit, asteikot, intervallit ja soinnut, yleisempien vivahte- (nyanssi) aksentti- ja tempomerkintöjen tunnistaminen, kertausmerkit, maalit, da Capo, voimakkuuserot, musiikkisanastoa, kokonaismuodon hahmottaminen rakenteen mukaisesti

Musiikin hahmottaminen 2 (50 tuntia):

Tavoitteet:

- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti

Sisällöt: musiikin tuntemus jakautuen klassisen musiikin ja rytmimusiikin tuntemukseen, pienimuotoinen esse oppilaan valitsemasta aiheesta

8.2 TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, NIIDEN TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUKSET

Musiikin teemaopintojen keskeisenä sisältönä on musiikillisten taitojen monipuolinen harjoittelu, laajentaminen ja syventäminen. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat musiikillisen ilmaisun tapansa.

Oppilas voi kerryttää 200 tunnin teemaopintonsa seuraavassa (luvut 8.2.1-8.2.4) esitettyjä 25-75 tunnin kokonaisuuksia vapaasti yhdistelemällä. Teemaopintojen tarjonta voi vaihdella vuosittain. Oppilas voi kerryttää teemaopintoja ja yhteisiä opintoja rinnakkain opintojen aikana.

8.2.1 Instrumenttitaidot 3, 4 ja 5 (75+75+50 tuntia)

Instrumenttitaitojen opetusta annetaan seuraavissa soittimissa: piano, sähköiset kosketinsoittimet, pop-jazz -laulu, bassokitara, kitara, sähkökitara. Resurssien ja kysynnän mukaan tarjotaan muidenkin soittimien opetusta. Oppilasta voidaan opettaa käyttämään myös tietokonetta osana omaa musiikkiharrastustaan. Instrumenttitaidoissa sovelletaan tasolta toiselle eteneviä Opetushallituksen rahoittaman Rakentava palaute –hankkeen taitotauluja ja rytmimusiikkisuuntautuneemmassa vaihtoehdossa Pop ja jazz konservatorion perusopetuksen materiaaleja.

Instrumenttitaidot 3 (75 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun

Sisällöt: ergonominen soittoasento, soittotekniikan kehittäminen, kuulonvarainen soitto, nuotinlukutaidon syventäminen, ohjelmiston opiskelu, oman kehon asentojen tiedostaminen, soittotuntien tukena oppiminen videotallenteista, harjoittelun jaksottaminen, kehon huolto (venytykset, lämmittely), melodian ja harmonian suhde, solistinen ja säestävä rooli, fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio

Instrumenttitaidot 4 (75 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun

Sisällöt: ergonominen soittoasento, omiin soittoasentoihin liittyvien ongelmien tiedostaminen, kehon huolto, luonnollisen soittotavan edelleen kehittäminen, soittotekniikan kehittäminen, kuulonvarainen soitto, nuotinlukutaidon syventäminen, ohjelmiston opiskelu, soittotuntien tukena oppiminen videotallenteista, harjoittelun jaksottaminen, kehon huolto (venytykset, lämmittely), melodian ja

harmonian suhde, solistinen ja säestävä rooli, soinnin rakentaminen, polyrytmiikka, eri liikeratojen tietoinen valinta, fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio

Instrumenttitaidot 5 (50 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta äänentoisto- ja muokkauslaitteiden perusteisiin
- ohjata oppilasta käyttämään päätelaitetta, tietokonetta osana omaa musiikkiharrastustaan
- ohjata oppilas softan käyttöön

Sisällöt: musiikkiteknologian opiskelu, audio-, audiovisuaalinen, graafinen tai vastaava työskentely; tuloksena esimerkiksi tallenne, sävellys, partituuri tai musiikkivideo

8.2.2 Yhteismusisointi 2 ja 3 (50+50 tuntia)

Yhteismusisointi 2 (50 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta

Sisällöt: pariopetus, ryhmäopetus, yhteismusisointi, oma yhteissoittoon liittyvä opiskelu ja esiintyminen. Musiikkikoulu Ainola Talviossa yhteismusisointi tarkoittaa ensisijaisesti pianon ja kosketinsoittimien, mutta myös laulun, kitaran, basson tai muun soittimen soittoa kahden tai useamman soittajan ryhmässä tai nelikätistä soittoa. Yhteismusisointiin voi liittyä musiikkiteknologian keinoin räätälöidyt taustat. Kuoro tai lauluyhtye on myös mahdollinen, samoin taiteiden välinen ja musiikkikulttuureja yhdistävä työskentely.

Yhteismusisointi 3 (50 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn

Sisältö: oppilaan itselleen järjestämä konsertti tai vastaava esiintymistilaisuus

8.2.3 Musiikin hahmottaminen 3, 4, 5 ja 6 (25+25+25+25 tuntia)

Musiikin hahmottaminen 3 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.
- kehittää musiikillisia analyysitaitoja, nuotinlukutaitoja ja teoriataitojen yhdistämistä käytäntöön

Sisällöt: säveltapailua soittotunnin yhteydessä; keskeisinä kohteina aika-arvot kahdeksasosasta kokonuottiin, pisteellinen neljäsosa ja kahdeksasosa, vastaavat tauot, duurin ja mollin kolmisoinnut, duuri- ja luonnollinen molliasteikko, kohotahti

Musiikin hahmottaminen 4 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.
- kehittää musiikillisia analyysitaitoja, nuotinlukutaitoja ja teoriataitojen yhdistämistä käytäntöön

Sisällöt: säveltapailua soittotunnin yhteydessä; keskeisinä kohteina kuudestoistaosanuotit, pisteellinen kahdeksasosanuotti ja kuudestoistaosanuotti, vastaavat tauot, synkooppi, duuriasteikkoiset intervallit, kolmisoinnut, duuri-, luonnollinen, harmoninen ja melodinen molliasteikko

Musiikin hahmottaminen 5 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.
- kehittää musiikillisia analyysitaitoja, nuotinlukutaitoja ja teoriataitojen yhdistämistä käytäntöön

Sisällöt: säveltapailua soittotunnin yhteydessä; keskeisinä kohteina aika-arvot kuudestoistaosat-kokonuotit, vastaavat tauot, synkoopit, trioli, yleiset kadenssit, duurit ja mollit, kolmisoinnut, yleisimmät nelisoinnut, intervallit, bassoavain, duuri-, luonnollinen, harmoninen ja melodinen molliasteikko.

Musiikin hahmottaminen 6 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.
- kehittää musiikillisia analyysitaitoja, nuotinlukutaitoja ja teoriataitojen yhdistämistä käytäntöön

Sisältö: transkriptio, teosanalyysi, essee tai vastaava oppilaan valitsemasta musiikista

8.2.4 Luovat taidot 1,2,3,4 ja 5 (25+25+25+25 + 25-50 tuntia)

Luovat taidot 1 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja

Sisältö: vapaa säestys, yleisimmät kompit kadenssisoinnuilla, tyylinmukainen sointumerkkisäestys

Luovat taidot 2 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- ohjata oppilasta improvisointiin

Sisältö: oppilaan valitseman tyylin mukainen improvisaatio

Luovat taidot 3 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- ohjata oppilasta sovittamiseen

Sisältö: sovitus oppilaan valitsemasta sävellyksestä

Luovat taidot 4 (25 tuntia)

Tavoitteet:

- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- ohjata oppilasta säveltämiseen

Sisältö: oppilaan tekemä sävellys

Luovat taidot 5 (25-50 tuntia)

Tavoitteet:

- tutustua jonkin muun taiteenalan ja itselle vieraamman musiikkikulttuurin perusteisiin
- monipuolistaa musiikinopetusta taiteiden välisillä opinnoilla ja auttaa oppilasta ymmärtämään taidetta laajasti ja oman kulttuurinsa lisäksi muita kulttuureja
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen sekä taiteidenväliseen ja eri musiikkikulttuureja yhdistävään työskentelyyn

Sisällöt: Taiteidenvälisyyttä ja maailmanmusiikkia voidaan opiskella periodeina ja kurssimuotoisesti.

Laajuus (pääsääntöisesti 25-50 tuntia) lasketaan tapauskohtaisesti kertyneiden oppituntien mukaisesti oma työskentely huomioiden. Muualla suoritettu kurssi tai vastaava luetaan oppilaan hyväksi tämän opetussuunnitelman kohdan 10 mukaisesti.

8.3 VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta.

Musiikkikoulu Ainola Talvion musiikkileikkikouluryhmät on suunnattu 0-7 -vuotiaille. Ryhmät kokoontuvat kerran viikossa 45 minuuttia kerrallaan, 32 kertaa lukuvuodessa. Opetus etenee vuosittain ja 6-10 lapsen ryhmät kootaan iän ja valmiustasojen mukaan. Nuorimmat ovat noin kolmen kuukauden ikäisiä. Noin 3-vuotiaaksi asti lapset ovat tunnilla huoltajansa kanssa. Tavoitteena on myös huoltajien musiikillisten vuorovaikutustaitojen ja lauluvaraston kehittäminen. Musiikkileikkikoululaiset esiintyvät pienimuotoisissa tilaisuuksissa koulun tiloissa.

Musiikkileikkikoulussa

- herätetään rakkaus musiikkia kohtaan ja avataan kanavat musiikillisten tunneilmaisujen toteuttamiselle ja vastaanottamiselle
- tunnit rakennetaan siten, että luodaan tilaisuuksia elämysten ja oivallusten syntymiselle.
- lasten kasvaessa siirrytään eriytyneempään ja keskittyneempään työskentelyyn. Opetusta integroidaan taidekasvatuksen muihin osa-alueisiin

Musiikillisia perusvalmiuksia kehitetään leikin avulla:

- harjaannutetaan lapsen kuuntelua ja muistia sekä rytmi-, melodia-, harmonia- ja muototajua
- tuetaan luovaa ilmaisuja sekä sosiaalista ja emotionaalista kehitystä
- edistetään ajattelun kehittymistä havainnoimalla musiikillisiä muotoja ja elementtejä
- kartutetaan lauluvarastoa ja etsitään omaa äänialaa

Työskentely tapahtuu laulaen, liikkuen, soittaen, kuunnellen, loruillen, myös värein ja mielikuvin. Käytössä on rytmi- ja laattasoittimia sekä 5-6 -vuotiaana 5-kielinen kantele. Spiraaliperiaatteella etenevä opetus tapahtuu niin, että tuttuun materiaaliin palataan seuravana vuonna ja laajennetaan aiemmin opittua. Materiaalia kartutetaan lapselle sopivassa suhteessa. Musiikkileikkikoulun ja varsinaisten soitinopintojen väliin sijoittuvat soitinvalmennusryhmät, kanteleryhmien lisäksi nokkahuilu- ja kellopeliryhmät.

8.4 AIKUISTEN MUSIIKIN OPETUS

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten musiikin opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten harrastajien toisistaan poikkeavat musiikilliset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus sekä hänen tarpeensa ja kykynsä ohjata omaa oppimistaan.

Osallistuminen opiskelun suunnitteluun ja arviointiin ovat onnistuneen opiskelun edellytyksiä. Sosiaalinen vuorovaikutus ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä kannustava ja myönteinen palaute ovat myös aikuisten oppimisessa tärkeitä. Aikuisten opetuksessa otetaan huomioon aikuisen kyky ohjata omaa oppimistaan ja harjoitteluaan.

8.5. KESÄLEIRI

Musiikkikoulu Ainola Talvion viikon mittainen kesäleiri keskittyy yhteismusisointiin, taiteidenvälisyyteen ja maailmanmusiikkiin. Kesäleiritoimintaan liittyy niin päätöskonsertti kuin esiintymisiä leiripäivien iltaohjelmissa muillakin taiteen aloilla. Leirin tarjonta voi vaihdella vuosittain.

- opitaan yhteissoittoa niin omassa pääsoittimessa kuin laulu- ja rytmisoitinryhmissäkin
- taiteidenvälisyys: tanssi ja musiikkiliikunta, ilmaisutaito, teatteri, kuvataide, käsityö
- kaikki osallistuvat kaikkeen sekä esiintyvät eri taiteenlajien tekijöinä
- kesäleiri on kaikille avoin, oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä
- ryhmäsoitto tapahtuu enintään kahdeksan oppilaan tasoryhmissä oppilaiden ikä huomioiden

Kesäleirillä tehdyt opinnot voidaan lukea oppilaan opintoihin (vrt. luku 10). Oppilaalle kertyy yhteismusisointia leiriaikaisista yhteissoittotunneista, esiintymisharjoituksista, oppilaan omasta työskentelystä ja konsertista 50 tuntia. Taiteiden välisten opintojen laajuus lasketaan kertyneiden oppituntien mukaisesti oma työskentely huomioiden.

9 OPPIMISEN ARVIOINTI JA ARVIOINNIN KOHTEET

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Se on oleellinen osa jokaista oppimisprosessia ja opettamista. Palautteen ja arvioinnin antamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti oppimisprosessiin ja sen aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Arviointi tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymistä.

Arviointia suoritettaessa huolehditaan, että arviointi kohdistuu työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuolinen ja rohkaiseva arviointipalaute auttaa oppilasta vähitellen asettamaan opiskelulle myös omia tavoitteita. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata ja oppimista ohjata tavoitteetkin huomioiden.

Musiikkikoulu Ainola Talviossa oppilas saa palautetta opettajaltaan oppituntien yhteydessä sekä ryhmätoimintaan osallistuessaan myös vertaisarviointia. Oppilas oppii myös antamaan palautetta ja itsearviointia. Oppilasta perehdytetään musiikkialan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Lukukausittain varataan oppituntien yhteydessä aikaa suunnittelu- ja arviointikeskusteluihin, joihin myös huoltajat osallistuvat. Tässä opetussuunnitelmassa kuvattujen, oppilaan aloittamien opintokokonaisuuksien ja niiden osien osalta oppiminen arvioidaan sanallisesti: 'suoritettu' tai 'jatkuu'. Arvioinnin tekee oma opettaja. Numeroarviointia ei käytetä.

10 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

11 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Opinnot edellyttävät oppilaalta säännöllistä osallistumista opetukseen sekä omaa työskentelyä. Musiikkikoulu Ainola Talviossa oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle voidaan laatia esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan ja -paikan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

12 OPPILAAKSI OTTAMINEN

Oppilaaksi otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä, ilman pääsykokeita.

13 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Musiikkikoulu Ainola Talvio on avoin kaikelle yhteistyölle.

14 TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

14.1 Päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän laskennalliselta laajuudeltaan 500 tunnin yhteiset opinnot ja teemaopinnot.

Päättötodistus annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteissa määrätyn mukaisesti sisältäen:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot: kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot: kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- lainsäädäntö johon koulutus perustuu, asianomaisen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman tai kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti

Päättötodistus voi sisältää liitteitä.

14.2 Osallistumistodistus

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

15 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Musiikkikoulu Ainola Talvio seuraa aktiivisesti alan kehitystä ja vastaa kehitykseen tarpeiden ja mahdollisuuksiensa mukaan.